

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

7

Detthowska Skolan

och

Detthowska Seminariet

1911-12

REDOGÖRELSE

FÖR VERKSAMHETEN VID

DETHOWSKA SKOLAN

OCH DÄRMED FÖRENADE

LÄRARINNESEMINARIET

LÄSÅRET 1911—1912

STOCKHOLM

O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI 1912

Läroverket består av

- A. **Detthowska skolan:** Högre flickskola och Realskola. Avgångsbetyg från högre flickskolan medför enligt Kungl. Maj:ts resolution samma kompetens som avgångsbetyg från Statens Normalskola.
- B. **Detthowska Privatskoleseminariet** har till ändamål att utbilda lärarinnor för de förberedande klasserna, de 5 första elementarklasserna vid högre flickskolor, samskolor och övriga privatskolor samt hem. Enligt Kungl. Maj:ts resolution av den 21 maj 1910 har lärarinna med avgångsbetyg från seminariet, som vinner anställning vid statsunderstödd skola, rätt till lönetursberäkning i fyra grader. Verksamheten vid denna seminarieavdelning nedlägges fr. o. m. nästa år tillsvidare.
- C. **Nya Småskoleseminariet** *, med 2 årsklasser, har till ändamål att utbilda lärarinnor för offentliga och enskilda småskolor i städer och på landet. Det står under statens kontroll samt har examensrättighet.

Kungl. Öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk har förordnat till inspektor för elementarskolan och privatskolelärarinneseminariet Med. dokt. Karolina Widerström.

Elevantalet vårterminen 1912:

Klass	A. Skolan														Summa	Seminariet			Summa	Summa		
	B		C		Summa	Summa																
	II	I	II																			
	I	II	III	IV A	IV B	V	VI A	VI B	VI A	VII B	VIII A	VIII B	IX	X A	X B	XI	372	14	32	33	79	451
	12	18	18	14	25	31	25	29	26	28	31	29	25	23	15	23						

* För småskoleseminariet tryckes särskild årsredogörelse.

A. Dettbowska Skolan

består av

1. Förberedande avdelningen med tre årsklasser.
2. Högre flickskolan, benämnd A-linjen, med åtta klasser.
3. Realskolan, benämnd B-linjen.

I 1:a klassen mottagas nybörjare om 6 à 7 år, helst flickor. Gossar mottagas endast för de två första läsåren. Det grundläggande främmande språket är tyska, vari undervisning börjar i 4:de klass. I 7:e klass inträder det andra främmande språket, engelska. Från och med 9:e klass få de, som så önska, genomgå en extra kurs i franska språket. De elever, vilka, då valfrihet av grundläggande språk var tillåten, hava valt franska som första språk, få fr. o. m. 9:e klass genomgå en extra kurs i tyska språket. För dessa extra kurser erlägges en särskild avgift av 10 kr. per termin. Även den ordinarie undervisningen i främmande språk såsom ock undervisningen i geometri är valfri. De flickor, som önska avlägga studentexamen, få enligt träffad överenskommelse från 10:e och 11:e klassen utan examen övertgå till annan skolas gymnasium.

A-linjen

består av 8 elementarklasser, benämnda klass 4—11. Avgångsbetyg erhålla endast de elever, som genomgått 11:e klass. **Enligt Kungl. Maj:ts resolution av den 27 maj 1910 medför avgångsbetyg från Dettbowska skolan samma rättigheter och förmåner som avgångsbetyg från Statens Normalskola eller ungefär samma rättigheter som betyg på realskoleexamen (dock något vidsträcktare). A-linjen är således avsedd för flickor, vilka önska genom ett av examen oberoende och på ett år längre tid fördelat samt därför lugnare arbete nå nedan nämnda kompetens.**

Studiesättet är delvis olikt B-linjens. Kurserna kunna behandlas

fylligare och mera allmänbildande; vid undervisningen i främmande språk skall språkets praktiska användning vid tal och läsning vara huvudsak, då däremot mindre arbete nedlägges på grammatikundervisningen än som sker å B-linjen o. s. v.

B-linjen och Realskoleexamen.

Genom Kungl. Maj:ts nådiga stadga för rikets allmänna läroverk av den 18 febr. 1905 infördes realskoleexamen. Som denna examen medför nästan samma rättigheter som den s. k. normalskolekompetensen, anser skolan det lämpligt att sätta dem av sina elever, som så önska och därtill äga förmåga, i tillfälle att skaffa sig denna kompetens efter genomgående av endast 7 elementarklasser. År 1907, första gången en sådan examen anordnades vid statens läroverk, anmälde 9 av skolans elever till realskoleexamen vid Högre Realläroverket å Norrmalm, och blefvo alla godkända. **Den 6 mars 1908 erhöil undertecknad av Kungl. Maj:t rätt att vid Detthowska skolan anordna realskoleexamen med sådana elever, som minst 4 terminer tillhört skolan.**

Inalles 52 av skolans elever hava avlagt realskoleexamen. Innevarande läsår hava 10 av de elever, som tillhöra klass 10 B, den 2, 4, 6 och 8 maj avlagt skriftliga prov i svenska, tyska och engelska språken samt matematik. Alla eleverna äro på grund av dessa prov berättigade att deltaga i den muntliga prövningen, som kommer att anställas i slutet av innevarande månad.

Avgångsbetyg från Detthowska skolans elfte klass medför utan examen s. k. normalskolekompetens; med de elever i tionde klassen B, som det önska, anställer skolan realskoleexamen.

Avgångsbetyg med normalskolekompetens samt realskolebetyg berättiga

A) till inträde i följande fackskolor och specialkurser:

- 1) *posttelevkursen*, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r 22 den 14 juni 1907);

- 2) *telegrafelevkursen*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 21 jan. 1907);
- 3) *den för blivande lärare i teckning och välskrivning avsedda undervisningen vid Tekniska skolan i Stockholm*, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till perspektiv- och skugglära.

B) till anställning i följande tjänstebefattningar :

- 1) *såsom bokhållare eller kontorsskrivare vid statens järnvägar*, med vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907);
- 2) *såsom biträde vid postsparbanken*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik samt godkänt betyg över genomgången kurs, antingen vid vederbörande flickskola eller vid bokhålleriskola, i enklare bokföring.
- 3) *såsom biträde i riksbanken.*

Avgångsbetyg med normalkompetens berättigar utöver realskoleexamen till inträde vid

1. *de privata högre lärarinneseminiarierna:*
Privata högre lärarinneseminarium i Stockholm,
Anna Sandströms högre lärarinneseminarium i Stockholm,
Privata högre lärarinneseminarium i Lund,
Högre lärarinneseminariet vid Kjellbergsskolan i Göteborg,
varjämte elev, som erhållit ett gott avgångsbetyg, bör äga förutsättningar att avlägga godkänd inträdesexamen vid Kungl. Högre lärarinneseminarium i Stockholm;
2. *gymnastiska utbildningsanstalter:*
Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm,
Arvedsons gymnastikinstitut i Stockholm,
Sydsvenska gymnastikinstitutet i Lund;
3. *lärarinnekurserna i huslig ekonomi:*
Högre lärarinneseminiariets hushållsskolas lärarinnekurs,
Lärarinnekursen i huslig ekonomi vid Ateneum för flickor i Stockholm,
Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

Lärotider.

Höstterminen började med inträdesexamen den 30 augusti och avslutades den 19 december. Vårterminen började den 16 januari och kommer att avslutas den 1 juni, varefter inträdesprövning anordnas den 3 juni. Antalet lovdagar under läsåret har varit 6, påsk- och pingstferier ej medräknade.

Morgonbön med bibelläsning har hållits med klass VI och VII kl. 8,20—8,30, med klass VIII—XI kl. 8,15—8,30.

Lektioner hava pågått för:

Klass I kl. 12,30—3,15.

» II kl. 9,35—12,30 eller 1,25.

» III kl. 10,30—1,25 eller 2,20.

» IV kl. 9,35—11,15 och 12,40—2,20 eller 1,35—3,15.

» V kl. 9,35—11,15 och 12,40—3,15 eller 1,35—3,15.

» VI och VII A kl. 8,35—10,20 eller 11,15 och 12,40—2,20.

„ VII B kl. 8,35—10,20 eller 11,15 och 12,40—3,15.

» VIII kl. 8,35—11,15 och 12,40 eller 1,35—2,20 eller 3,15.

» IX och X kl. 8,35—11,15 och 12,40 eller 1,35—3,15.

» XI kl. 8,35—10,20 eller 11,15 och 12,40 eller 1,35—3,15.

Gymnastik, en gång i veckan kl. 11,45—12,15 för klass II och III; tre gånger i veckan: kl. 11,30—12 för klass IV och V; 12—12,30 för klass VI och VII; 12,30—1 för klass VIII—XI.

Frukostlovet har för klass II och III varit 30 minuter långt; för övriga klasser: 2 gånger i veckan 1 tim. 25 min. och 3 gånger i veckan antingen 1 tim 45 min. eller 2 tim. 20 min.

Mellan lektionerna hava raster på 10 à 15 min. givits.

Lördagar hava lektionerna slutat kl. 11,15 för klasserna XI, IX—VI A samt kl. 12,30 för klasserna X, V och IV B. Måndagarna äro läxfria utom att en del klasser hava haft en kristendomsläxa till den dagen.

Lektionsfördelning.

Ä m n e n	Antal lektionstimmar i veckan															
	Klass I	Klass II	Klass III	Klass IV A	Klass IV B	Klass V	Klass VI A	Klass VI B	Klass VII A	Klass VII B	Klass VIII A	Klass VIII B	Klass IX	Klass X A	Klass X B	Klass XI
Kristendom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Modersmålet	8	9	6	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	4	3
Tyska	—	—	—	3	4	4	3	4	3	4	3	4	3	*3**2	4	*3**2
Engelska	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3	3	3	4	2
Franska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	*3**2	2	*3**3
Historia	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2
Geografi	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1	2	1
Matematik	2	3	3	3	3	4	3	3	3	4	3	4	4	3	4	2
Naturkunnighet...	—	—	—	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Stenografi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Iakttagelseövn.	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Välskrifning	—	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Teckning.....	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Sång.....	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Gymnastik	—	1/2	1/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2
Handarbete	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	—	2
Socialaföreläsning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skrifningar på lärorummet.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3	3	3
	18	21	20	23 1/2	25 1/2	26 1/2	25 1/2	26 1/2	26 1/2	31 1/2	29 1/2	30 1/2	31 1/2	31 1/2	32 1/2	29 1/2

* Högre kursen. ** Lägre kursen.

Lektionstimmarna i klass III—XI äro 45 minuter långa, i klass I och II oftast delade i 20 minuters lektioner.

Läroböcker.

Kristendomskunskap. Bibel; psalmbok; *Norlén* och *Lundgren*, Bibliska berättelser för småskolan (2); *Vogt*, Biblisk historia (3, 4); Luthers katekes med utveckling (4, 6 A, 9); *Bensow*, Kristen barnalära (5, 6 B); *Lundin*, Bilder ur kyrkans historia (9—11).

Svenska språket. *Hammar* och *Wallgren*, Första läseboken I (1), Andra läseboken (2); *Kastman*, Läsebok för småskolan, större illustrerade uppl. II (2); III (3); *Topelius*, Läsning för barn, urval af S. Almquist I (3, 4); *Lagerlöf*, Nils Holgerssons underbara

resa I (5), II (6, 7); *Dalin*, Svensk vers I (5, 6); *Runeberg*, Fäurik Ståls sägner I, II (7); *Bergman*, Läsebok för skola och hem II (8); *Snoilsky*, Svenska bilder (8); *Tegnér*, Fritiofs saga (9); *Lindvall*, Svensk läsebok för realskolans sjätte klass (9, 11); *Steffen*, Svensk litteraturhistoria (10, 11); *Gagner och Bergmark*, På egen hand, förberedande kurs (2); II (3); III (4, 5); *Widegren och Lauritzen*, Svenska språkets formlära (4—7); *Beckman*, Svensk språklära i sammandrag (8—11); *Widegren*, Svenska språkets allmänna satslära (4—11); *Stalin*, Övningar i modersmålets rättskrivning (4); *Richter*, Svensk rättskrivningslära I (5), II (6, 7); Ordlista för svenska språket (8—11).

Franska språket. *Bödtker och Höst*, Lärobok i franska språket (**9, **10); *Labiche*, Le voyage de Monsieur Perrichon (**10); *Halévy*, L'Abbé Constantin (*10 A, 11); *Edström*, Fransk skolgrammatik (*10 A, *11); *Calissendorff*, Franska skrivövningar I (*10 A), II (*11).

Tyska språket. *Heumann*, Tyska för nybörjare (4); *Hjorth och Lindhagen*, Praktisk lärobok i tyska språket (5, 6); *Hjorth*, Bihang till Praktisk lärobok i tyska språket (5); *Calwagen-Nordgren*, Tysk elementar- och läsebok (5, 6); *Kleine Schüler-Bibliothek* IV (6 B, 7 A, 8 A), V, VI (7 B), VII (9), VIII (8); *Volkman-Leander*, Träumereien an französischen Kaminen (8 B, **10 A, **11); *Riehl*, Der Stadtpfeifer (9), Die vierzehn Nothelfer (*10 A); *Seidel*, Leberecht Hühnchen (*10 A); *Hoffmann*, Spätglück, Sturmwolken (*10 A); *Moderne erzählende Prosa* I (10 B); *Die Woche* 1912 nr 3 (10 B); *Keller*, Das Fähnlein der sieben Aufrechten (*11); *Knauth*, Auswahl deutscher Gedichte (*11); *Auerbach*, Tysk handstil (10 B); *Hjorth*, Tysk grammatik (6—11); *Hjorth och Heumann*, Tyska skrivövningar och brev (7 B—11); *Hjorth*, Kort övningsbok till den tyska grammatiken (*10 A).

Engelska språket. *Rippmann*, A First English Book (7, 8); *Nursery Tales* (7, 8); *Fairy-Tales* (8, 9); *Six Famous Stories from English History* (9); *Great Events in British History* (9); *Mrs Henry de la Pasture*, The lonely lady in Grosvenor square (10 A); *Jespersen-Rodhe*, Engelsk läsebok för realskolan (10 B); *Afzelius*

---

* Högre kursen.   ** Lägre kursen.

and *Fuhrken*, An English Reader (11); *Elfstrand*, kortfattad engelsk grammatik (8—11); *Afzelius*, Skrivövningar till engelsk grammatik I (8 B—10).

Historia och Geografi. *Grimberg*, Sveriges historia för realskolan, förkortad upplaga I (4); II (7); *Grimberg*, Sveriges historia för realskolan II (5); III (6); V (8); *Odhner*, Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan (9); *Odhner*, Lärobok i fäderneslandets historia (10, 11); *Höijer*, Översikt av Sveriges nyaste historia jämte grundlinjer till Sveriges statskunskap (10, 11); *Pallin-Boëthius*, Lärobok i allmän historia för realskolan (6—9, 10 B, 11); *Pallin-Boëthius*, Tiden efter kongressen i Wien (10, 11); *Carlson*, Skolgeografi I (3—10 A); *Carlson-Fagerlund*, Skolgeografi II (10 B, 11); Kartbok (3—11).

Naturkunnighet. *Almquist-Lagerstedt-Andersson*, Lärobok i naturkunnighet I: 2, Zoologi (4—8); *Almquist*, Lärobok i naturkunnighet II: 1 (7 B—9); II: 4 (10 B); *Almquist-Otterborg*, Lärobok i naturkunnighet II: 2 (8 B—10); *Krook-Almquist*, Svensk flora för skolor (6—11); *Lindman*, Botanikens första grunder (8—10); *Johansson-Magnusson*, Kemi och geologi för realskolan I (11).

Matematik. *Sivers*, Första övningsboken i räkning (1, 2); *Berg*, Räknelära för de allmänna läroverken och flickskolorna (3—11); *Möller-Larsson-Lundahl*, Lärobok i räkning för realskolan (7 B, 8 A); *Lindhagen*, Ekvationer för nybörjare (7 B, 8); *Meyer-Hedström*, Exempel till ekvationsläran (8 B—11); *Vinell*, Euklides' fyra första böcker (7 B—11); *Hugström*, Lärobok i bokföring (10 B).

Teckning. *Henriques*, Lärobok i konstruktionsritning (8, 10 A).

Sång. *A. Bergström*, Sångkurs för småskolan (2, 3); *A. Tegnér*, Sjung med oss mamma (4); *A. Bergström*, Sångkurs för skolan 2:a häftet I (4), II (5, 6 A), Sjung svenska folk (6 B, 7, 8 A); *G. Bergdahl*, Sångbok för skolan och hemmet (8 B, 9); *Tegnér*, Unga röstar (10 A, 11).

Lärokurser.

Första klassen.

Kristendom: Valda berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Några psalmverser.

Modersmålet: Tal-, läs- och skrivövningar. Rättstavningsövningar. Skrivning efter föreskrift på »svarta tavlan» och ur bok.

Räkning: Åskådning- och huvudräkning: De fyra räknesätten med talen 1—20. Uppfattning och beteckning av talen 20—100.

Iakttagelseövningar: Övningar att uppfatta olika form, riktning, färg, smak och ljud; enklare naturföreteelser, såsom uppkomsten av regn och snö; skolsaker, levande djur samt skolrummet. Barnen ha fått så frön och iakttaga deras utveckling till plantor.

Välskrivning: Skrivövningar med stående stil.

Penselteckning: Övning i penselföring och färgblandning. Målning efter enkla bladformer, frukter, pepparkakor, gran- och björkkvistar, vårblommor m. m., allt efter verkliga föremål. Enkel färgläggning av höst- och vinterlandskap efter företeckning å »svarta tavlan».

Modellering: Frukter, bröd, snöhydda och gubbe. Köksinredning: spis, pannor, bänk m. m.

Handarbete: Bastarbete. Inövning av för-, efter-, fäll-, kast- och stjäkstygn på stramalj. Vikning, träckling och kastsöm: serviettväska. Fyllnadsarbete: sybehörsväska m. m. Virkning: dockmössa.

Sång: Några koraler och sånger efter gehör.

Gymnastik på lärorummet: Lätta fristående rörelser. Sånglekar.

Andra klassen.

Kristendom: Berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Några psalmverser.

Modersmålet: Inanläsning med redogörelse för det lästa. Rättstavningsövningar. Rättskrivning, dels från »svarta tavlan», dels efter föresägning samt skrivning av utantill inlärd stycken. Avskrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», förberedande kurs.

Räkning: Huvudräkning: sammanläggning och frändragning inom talområdet 1—100, mångfaldigande och delning inom talområdet 1—50. Skriftlig räkning: addition och subtraktion med hela tal; några av de mest använda måtten och vikterna.

Iakttagelseövningar: Skolrummet, skolans närmaste omgivning, Stockholm, några typiska landskap med deras huvudnäringar samt de allmännaste geografiska begreppen och deras beteckning på kartan. Vårväxter. Barnen ha fått så frön och iakttaga deras utveckling till plantor.

Iakttagelseövningarna ske dels under vandringar i de skolan närmast liggande församlingarna, dels med ledning af reliefkartor och en mångfald annan åskådningsmateriel.

Välskrivning: Skrivövningar med stående eller lutande stil.

Teckning: Konturteckning med kol och färgläggning med kriter och våtfärg å tonpapper efter frukter, blommor, kvistar, stugor, landskap och kamrater i olika ställningar.

Modellering: Fat med korvar, mössa, muff, vas, djurformer m. m.

Handarbete: Stickning: ett par sockor. Sömnad: kamväska. Fyllnadsarbete: bokväska.

Sång: Några koraler och sånger efter gehör.

Gymnastik: Lätta, fristående rörelser. Sångelekar.

Tredje klassen.

Kristendom: Gamla testamentet efter läroboken till berättelsen om Israels rikets undergång. Utanläsning av några psalmverser.

Modersmålet: Innanläsning ur Kastmans läsebok samt valda stycken ur Topelius, Läsning för barn, del I; utanläsning av smärre stycken i bunden form och återgivande av små berättelser. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del. II samt andra rättskrivningsövningar.

Räkning: Huvudräkning: de fyra räknesätten inom talområdet 1—100. Skriftlig räkning: multiplikation och division med en och tvåsiffrig multiplikator och divisor. Uppfattning, beteckning och uppsägning av större tal. De mest använda måtten och vikterna.

Historia: Berättelser ur nordiska gudasagan och svenska forntidens historia, muntligt meddelade.

Geografi: Sveriges geografi efter läroboken, varvid undervisningsstoffet levandegöres medels i förminskad skala förfärdigade efterbildningar av geografiska föremål: ett fjäll, en fäbod, en sluss, en gruva m. m., reliefkartor och Turistföreningens Geografiska bilder m. m. Kartritning.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande stil.

Teckning: Teckning och målning efter fristående föremål och efter företeckning på »svarta tavlan». Penselteckning och minnesteckning. Hemritning efter eget val.

Handarbete: Upphämtasöm. Fällsöm: ett förkläde. En del av eleverna hava dessutom sytt ett litet arbete i korsstyngsöm.

Gymnastik: Lätta fristående rörelser, sånglekar.

Fjärde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: Evangelium enligt Markus, Gamla testamentet efter läroboken från berättelsen om Israels rikets undergång, repetition av valda berättelser ur G. test. jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud och Första artikeln. Nya testamentet till »Jesu bergspredikan». Utanläsning av några psalmsverser.

Modersmålet: Läsning: Topelius, Läsning för barn, del. I; reproduktionsövningar. Övningar att urskilja satsens huvuddelar och de viktigaste ordklasserna; substantivet något utförligare behandlat. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del. III, samt några små självständiga uppsatser. Rättskrivningsövningar.

Räkning: Huvudräkning. Skriftlig räkning: de fyra räknesätten med hela tal inom större talområden, även s. k. parentestal, använda vid lösning av enkla praktiska uppgifter. Svenska mått och vikter. Tals delbarhet. Inledning till bråk.

Geografi: Repetition av Sverige. Norge. Översikt av Skandinaviska halvön. Finland och Ryssland. Kartritning. Reliefkarta av Norge.

Historia: Sveriges historia till 1436 efter läroboken. Berättelser ur Norges och Danmarks historia från samma tid.

Naturkunnighet: Människokroppen; undersökningar av några växter.

Tyska språket: Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 1—44; redogörelse för innehållet av det lästa. Motsvarande grammatiska övningar. Talövningar med ledning av planscher. Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits efter den imitativa metoden.

Välskrivning: Övningar av stående eller lutande handstil.

Teckning: Studier av rotfrukter och svampar. Planritning av skolrum. Minnesteckning. Teckning och färgläggning av stuga och landskap. Trädstudier.

Handarbete: En blus. Ett arbete med stjälkstygn.

Sång: Elementarlärans grunder. Tonträfningsövningar i C-dur. Enstämiga sånger ur A. Bergströms sångbok 2:a häft. I och »Sjung med oss mamma».

Gymnastik: Lätta fristående rörelser och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Fjärde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Gamla testamentet efter läroboken från berättelsen om Israels rikes undergång, repetition av valda berättelser ur G. test. jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud och Första artikeln. Nya testamentet till »Jesu bergspredikan». Utanläsning av några psalmverser.

Modersmålet: Läsning: Topelius, Läsning för barn, del. I; reproduktionsövningar. Övningar att urskilja satsens huvuddelar och de viktigaste ordklasserna; substantivet något utförligare behandlat. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del III, samt några små självständiga uppsatser. Rättskrivningsövningar.

Räkning: Huvudräkning. Skriftlig räkning: de fyra räknesätten med hela tal inom större talområden, även s. k. parentestal, använda vid lösning av enkla praktiska uppgifter. Svenska mått och vikter. Tals delbarhet. Inledning till bråk.

Geografi: Repetition av Sverige. Norge. Översikt av Skandinaviska halvön. Finland och Ryssland. Kartritning.

Historia: Sveriges historia till 1521 efter läroboken. Berättelser ur Norges och Danmarks historia från samma tid.

Naturkunnighet: Människokroppen; undersökning av några växter.

Tyska språket: Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 1—48; redogörelse för innehållet av det lästa. Motsvarande grammatiska övningar. Talövningar med ledning av planscher. Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits efter den imitativa metoden.

Välskrivning: Övningar av stående eller lutande handstil.

Teckning: Planritning och målning av lantgård och stuga. Teckning och färgläggning av krocket, skridsko, kälke, verktyg o. s. v. Skissering av kamrat och penselteckning av blommor. Minnesteckning.

Handarbete: En blus. Ett arbete med stjälkstyggn och languette, såsom krage, kudde.

Sång och Gymnastik: Lika och gemensamt med föregående klass.

Femte klassen.

Kristenlom: Bibelläsning vid morgonbönen: evangelium enligt Markus. Bibliska berättelser ur Nya Testamentet efter Bibeln och läroboken från berättelsen om Nikodemus till berättelsen om den Helige Andes sändande jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till den andra trosartikeln och Herrens bön. Utanläsning av ett fåtal psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.

Modersmålet: Läsning: Nils Holgerssons resa, del I; valda dikter ur »Svensk vers»; reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; framsägning av inlärd stycken i bunden form. Grammatik: ordklasserna och deras viktigaste böjningar; objekt, attribut och adverbial, muntligt meddelat; övningar i satsanalys. Rätt-skrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.

Matematik: Blandade övningar att lösa olikartade, praktiska uppgifter med användande av hela tal. Addition, subtraktion och multiplikation med såväl allmänna bråk som decimalbråk.

Historia: Fäderneslandets historia från 1319 till 1611 jämte lämpliga delar av grannländernas historia från samma tid.

Geografi: Danmark, Holland, Belgien, Tyskland, Schweiz, Österrike-Ungern. Kartritning.

Naturkunnighet: Zoologi: däggdjuren samt människokroppen till och med blodomloppet.

Botanik: undersökning av levande växter; undervisning om växters insamling och preparering. Exkursioner.

Tyska språket: Läroboken till st. 54, redogörelse för innehållet av det lästa. Calwagens Elementarbok, adv. I, (st. 1—20). Grammatiska övningar enligt läroböckerna. Talövningar. Skrivövningar i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande handstil.

- Teckning:* Projektionsritning och färgläggning efter fristående föremål och ornamentalsdetaljer. Färgstudier. Jul- och nyårskort. Minnes-teckning. Hemteckning efter eget val.
- Handarbete:* Stickning av ett par strumpor. Sömnad: ett arbete i delsbosöm.
- Sång:* Elementarlärans grunder. Tonträffnings- och tonbildningsövningar. Enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 2 häft. II.
- Gymnastik:* Lika och tillsammans med föregående klass.

Sjätte klassen A.

- Kristendom:* Bibelläsning vid morgonbönen: Evangelium enligt Lukas, Filipperebrevet och Jakobs brev. Apostlagärningarna och i samband därmed tredje artikeln; instiftelseorden till dopet och nattvarden. Psalmförfattare och psalmer. Översikt av kyrkoåret; kort framställning av svenska kyrkans gudstjänst. Utanläsning av de psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.
- Modersmålet:* Läsning: valda dikter ur »Svensk vers». Nils Holgerssons resa, del II, till kap. 41. Uppläsning av dikter. Grammatik: substantiv, adjektiv, räkneord, pronomer efter läroboken; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.
- Matematik:* Multiplikation och division med såväl allmänna bråk som decimalbråk. Metersystemet. Blandade övningar med tillämpning på enklare praktiska uppgifter.
- Historia:* Sveriges historia från 1611 till 1718 jämte det viktigaste av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmän historia: Forntiden till Romarna.
- Geografi:* Sydeuropa, Brittiska öarna. Översikt av Europa. Kart-ritning.
- Naturkunnighet:* Zoologi: fåglar, kräddjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ i samband med undersökning av levande växter. Sexualsystemet. Exkursioner. Växtinsamling.
- Tyska språket:* Hjorth och Lindhagen, Praktisk lärobok avslutad. Calwagens Elementarbok: första avdelningen avslutad, andra till st. 10. Formläran till demonstrativa pronomer. Viktigare prepositioner; starka verb. Skrivningar i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande handstil.

Teckning: Teckning och färgläggning efter svampar, rotfrukter, kvistar, blommor, träd och djur. Minnesteckning. Perspektivisk teckning. Skissering i Humlegården.

Handarbete: Ett arbete med plattsömsbroderi; tillklippning och sömnad av ett linne och (av några elever) ett par byxor. Hålsöm.

Sång: Lika och tillsammans med föregående klass.

Gymnastik: Fristående och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Sjätte klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med klass 6 A. Apostlagärningarna och i samband därmed tredje artikeln; instiftelseorden till dopet och nattvarden. Psalmförfattare och psalmer. Översikt av kyrkoåret; kort framställning av svenska kyrkans gudstjänst. Utanläsning av de psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.

Modersmålet: Läsning: valda dikter ur »Svensk vers». Nils Holgerssons resa, slutet av del I; del II. Uppläsning av dikter. Grammatik: substantiv, adjektiv, räkneord, pronomen efter läroboken; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.

Matematik: Läran om bråk avslutad och repeterad; tillämpningsuppgifter.

Historia: Sveriges historia: 1611—1718 jämte det viktigaste av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmän historia: forntiden.

Geografi: Sydeuropa. Brittiska öarna. Översikt av Europa. Kartritning.

Naturkunnighet: Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ i samband med undersökning av levande växter; sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner.

Tyska språket: Hjorth och Lindhagen, Praktisk lärobok avslutad; Calwagens elementarbok, avd. II; Kleine Schüler-Bibliothek IV, dels med, dels utan förberedelse. Talövning med ledning av det lästa och av planscher. Grammatik: formläran till sammansatta verb, viktigare prepositioner och konjunktioner. Skrivningar i

hemmet och på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande handstil.

Teckning: Teckning och färgläggning efter blommor, kvistar, spån, rosetter, knutar och flåtor. Perspektivisk teckning. Minnesteckning. Färgstudie. Skissering å Skansen.

Handarbete: Ett arbete med plattsömsbroderi; tillklippning och sömnad av ett linne; hålsöm.

Sång: Fortsatta övningar i tonbildning samt tonträfningsövningar i olika tonarter. Enstämmiga sånger ur »Sjung svenska folk».

Gymnastik: Lika och tillsammans med klass 6 A.

Sjunde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Bibelkunskap: Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av Gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Den kristna tros- och sederlärans grundtankar i översiktlig framställning påbörjad (Första artikeln och Tio Guds bud).

Modersmålet: Läsning: Nils Holgerssons resa, del II, och Fänrik Ståls sägner; referat; uppläsning av dikter. Grammatik: verb, adverb, prepositioner, konjunktioner och interjektioner (efter läroboken); enkla satsföreningar; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Ett brev (med bestämt innehåll). 2. Blåklinten. 3. Kungen hälsar (referat). 4. Vad skall jag göra, när jag blir stor? 5. I julexpositionen (cmskrivning). 6. Korsspindeln. 7. Hannibal. 8. En berättelse. 9. Hur jag tillbragte Valborgsmässoaftonen eller 1 maj.

Matematik: Repetition af bråkläran. Blandade övningar med tillämpning på praktiska uppgifter t. o. m. enkla ränteuppgifter. Icke dekadiska sorter.

Historia: Sveriges historia från 1718 till 1809 jämte en kort översikt till närvarande tid. Allmän historia: Romarna.

Geografi: Översikt över Europa; Asien, Australien. Kartritning. Museibesök.

Naturkunnighet: Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växttyper, sexualsystemet, växtexamination, växtinsamling. Exkursioner.

Tyska språket: Calwagens elementarbok, 2:dra avdeln. från st. 14 samt 3:dje avdeln. Kleine Schüler-Bibliothek IV, ungefär 20 sidor. Grammatik: förmläran från demonstrativa pronomen till adverb. Extemporalerna i elementarboken. Skrivövningar i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book, 74 sidor; Nursery Tales, 30 sidor. Talövning med ledning av det lästa samt av planscher och annat åskådningsmateriel. Viktigare delar av förmläran, muntligt meddelade. Tillämpningsövningar. Skrivning i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har nästan uteslutande bedrivits på engelska språket.

Teckning: Studier av händer, fötter och andra kroppsdelar, kläder, kamrater i olika ställningar. Framställning av färgläran och i samband därmed övningar i färgblandning. Perspektivisk teckning. Mönsterritning.

Handarbete: Ett handarbete med hardangersöm. Lappning och stoppning med tillämpning på söndriga klädesplagg. Hålsöm.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Sjunde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: Valda delar af evangelium enligt Johannes, Jakobs brev, Efeserbrevet, Psaltaren och Salomos Ordspråk. Bibelkunskap: Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av Gamla testamentes skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Den kristna tros- och sederlärans grundtankar i översiktlig framställning påbörjad (Första artikeln och Tio Guds bud.)

Modersmålet: Läsning: Nils Holgerssons resa, del II och Fänrik Ståls sägner. Uppläsning av dikter. Referat. Grammatik: verb, adverb, prepositioner, konjunktioner och interjektioner efter läroboken, enkla satsföreningar; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Vad har du gjort för nytta i sommar? Vad har du roat dig med i sommar? 2. En sak berättar sin historia. 3. Damaskus. Torpflickan (ur Fänrik Ståls sägner). 4. Franciskus av Assisi. Karl den store. Hattarnas

inre styrelse. 5. Den blåa floden. Ett skridskolov. 6. Normandernas erövringar under medeltiden. Ett fastlagsris historia. 7. Den lilla systemen (efter Heidenstam). 8. En dag i skolan. Den stora snöstormen. 9. Boktryckerikonstens uppfinnande.

Matematik: Aritmetik och algebra: procent- och ränteräkning; enkla sifferkvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet som tillämpning av ekvationsmetoden; enkla algebraiska reduktioner av de slag, som förekomma vid ekvationslösningen i denna klass. Geometri: Euklides' första bok, satserna 1—26.

Historia: Sveriges historia från 1718 till 1809. Allmän historia: medeltiden och nyare tiden till omkring 1560.

Geografi: Asien. Australien. Kartritning.

Naturkunnighet: Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växttyper, sexualsystemet, växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: de viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring; det allmännaste om värmets; laborationer.

Tyska språket: Kleine Schüler-Bibliothek V samt 35 sid. av VI, dels med, dels utan förberedelse; redogörelse för innehållet, dels genom utfrågning, dels i sammanhang. Fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: formläran avslutad; syntax: artikel, nominativ, och infinitiv, läran om ordföljd. Extemporalier: »Skrivövningar och brev,» st. 1—20. Skrivövningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book, 94 sidor, Nursery Tales, 30 sidor. Viktigare delar av formläran, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har bedrivits nästan uteslutande på engelska språket.

Teckning: Perspektivisk teckning och tonläggning efter fristående föremål, rumsinteriörer och landskap. Kopiering av egyptiskt mönster. Minnesteckning. Skissering av kamrater.

Handarbete: Ett handarbete med hardangersöm. Lappning och stoppning med tillämpning på söndriga klädesplagg och lärftstopp. Hålsöm.

Sång: Fortsatta tonträfningsövningar i olika tonarter, ackordlära. Enstämmiga sånger ur »Sjung svenska folk».

Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Åttonde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Bibelkunskap: Jesu liv och verksamhet. Kort översikt av evangeliernas uppkomst och innehåll jämte läsning av valda delar av desamma. Fortsättning av den kristna tros- och sedelärans grundtankar i översiktlig framställning (Andra artikeln och Herrens bön).

Modersmålet: Läsning: Snoilsky, Svenska bilder samt Bergman, Läsebok II. Uppläsning av dikter. Referat. Grammatik: formlära och allmän satslära; övningar i satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Min midsommar. 2. En saga. 3. Hur har du använt dina sommarferier? 4. Ett besök i en svensk by under stenåldern. Sudan-negrerna. 5. Våra vinternöjen. 6. Slaget vid Svolder. Beskriv någon svensk fågel! 7. En gymnastiklektion. Beskriv en tavel! En promenad på Djurgården. 8. Hur skulle du helst vilja använda dina sommarferier? Solförmörkelsen den 17 april 1912. 9. Åkerbruk och boskapskötsel i Förenta Staterna. Jeanne d'Arc.

Matematik: Aritmetik och algebra: Repetition av bråkläran. Enkla sifferkvationer av första graden med en obekant. Aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet. Procent- och ränteräkning. Geometri: Euklides' första bok, satserna 1—26.

Historia: Kort översikt av Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av grannländernas historia under samma tid; repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmän historia: medeltiden.

Geografi: Afrika och Amerika. Kartritning. Museibesök.

Naturkunnighet: Zoologi: repetition av ryggradsdjuren. Botanik: de viktigaste fanerogama familjerna, växtundersökning och växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: de viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring; det allmännaste om värm; laborationer.

Tyska språket: Kleine Schüler-Bibliothek IV avslutad, 94 sidor i VIII, med och utan förberedelse. Redogörelse för innehållet. Grammatik: Formläran avslutad; syntax: kasusläran samt ordföljden. Extemporalier: »Skrifövningar och brev», st. 1—30. Skrivövningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Fairy Tales avslutad; Six famous Stories from English History; Six great Events in British History. Grammatik: av syntaxen ordföljds läran, artiklar, substantiv, adjektiv, pronomen. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet.

Teckning: Studier av höstlöv, bärvikar och fjärilar. Perspektivisk teckning och målning efter fristående föremål. Komposition av ytmönster. Geometrisk konstruktionsritning.

Handarbete: Ett applikationsarbete. Hålsöm: kudde, lysduk, krage. Märkning.

Sång: Lika och tillsammans med klass 7 B.

Gymnastik: Fristående och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Åttonde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Bibelkunskap: Jesu liv och verksamhet. Kort översikt av evangeliernas uppkomst och innehåll jämte läsning av valda delar av desamma. Fortsättning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning (Andra artikeln och Herrens bön).

Modersmålet: Läsning: Snoilsky, Svenska bilder samt Bergman, Läsebok II. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Grammatik: formlära och allmän satslära; övningar i satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Vad vet du om Karl Snoilsky? Sista dagen på landet. 2. En saga. 3. Grekkonungens gårdvar (referat). Hur tillbringar du dina eftermiddagar? 4. En gård under forntiden. En vikingafärd. Något om sudanegrerna. 5. Min julafton. Vintersport. 6. Den heliga Birgitta. Engelbrekt. Amerikas upptäckt. 7. Fritt val av ämne. 8. Luther före 1521. En hjältebragd. 9. Sommarplaner.

Matematik: Aritmetik och algebra: procent- och ränteräkning; enkla sifferekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet, som tillämpning av ekvationsmetoden; enkla algebraiska reduktioner av de slag, som förekomma vid ekvationslösningen i denna klass. Geometri: Euklides' första bok, satserna 27—42, och tredje bok, satser-

na 1—16; lösning av lätta övningsuppgifter och enkla planimetriska beräkningsuppgifter.

Historia: Kort översikt av Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av grannländernas historia under samma tid; repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmän historia: nyare tidens två första tidevarv (till 1789).

Geografi: Afrika och Amerika. Kartritning. Museibesök.

Naturkunnighet: Zoologi: repetition av ryggradsdjuren. Botanik: de viktigaste fanerogama familjerna, växtundersökning och växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: luft- och ångtryck, magnetism, elektricitet. Kemi: några elektrolytiska försök samt experiment med kolväte-, svavel- och kolsyra, utförda av eleverna själva; teoretiska förklaringar över försöken; skrivning av formlerna för de reaktioner, som förekommit.

Tyska språket: Läsning och översättning av Kleine Schüler-Bibliothek VIII; Volkmann-Leander, Träumereien an französischen Kammer; redogörelse för innehållet av det lästa. Fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: syntaxen avslutad. Extemporalier: »Skrivövningar och brev» st. 20—40. Skrivningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book avslutad. Nursery Tales avslutad. Fairy Tales. Grammatik: formläran; behövliga delar av syntaxen, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet (översättningar och reproduktioner). Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Komposition och målning i 2 å 3 toner av ytor och monogram. Textning. Perspektivisk och geometrisk konstruktionsritning.

Handarbete: Ett applikationsarbete. Hålsöm; kudde, lysduk, krage. Märkning.

Sång: Svårare tonträfningsövningar enligt Lundhs »Prima-vista-sång». Tonarterna. Tvåstämmiga sånger enligt Bergdahls »Sångbok för skolan och hemmet».

Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Nionde klassen.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Kort översikt av Apostlagärningarnas och brevens uppkomst och innehåll. Den kristna tros- och sedeläraus grundtankar i översiktlig framställning avslutad. (Tredje artikeln samt dop- och nattvardsläran). Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden.

Modersmålet: Läsning: Tegnér, Fritiofs saga, samt delar av Lindvalls läsebok. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Kort framställning av versläran. Grammatik: formlära och allmän satslära; satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen; 1. Fritt val av ämne. 2. Direktorialstyrelsen. Napoleon som förste konsul. 3. Hur har du använt dina sommarferier? 4. Vilken av våra konungar beundrar du mest och varför? En segeltur. Stockholm i regnväder. 5. Översättning från engelskan. 6. Gustav Vasas inre styrelse. Skillnaden i rikshushållningen under Gustaf I:s och Erik XIV:s tid. 7. Näcken (referat). 8. Augustinus. Hur skulle du vilja ordna ditt rum? 9. Berätta något om någon stor upptäckare eller uppfinnare. Min bokhylla.

Matematik: Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem; enkla algebraiska reduktioner av de slag, som förekomma vid ekvationslösningen; enkla planimetriska beräkningsuppgifter. Geometri: Euklides' första bok, satserna 33—42 samt satserna 1—16 i tredje boken; lösning av lättare geometriska övningssatser.

Historia: Repetition av Sveriges historia från 1319 till 1654 jämte de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Allmänna historien från 1789 till närvarande tid.

Naturkunnighet: Biologi: översikt av viktigare fanerogama växtfamiljer jämte de in- och utländska kulturväxterna. Organläran fullständigt genomgången. Växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik. Luft- och ångtryck, magnetism och elektricitet.

Franska språket: (Nybörjarkurs): Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, 55 sid., jämte den till läroboken hörande grammatiken. Talövningar.

Tyska språket: Kleine Schüler-Bibliothek VIII. Der Stadtpfeifer. Samtal över och redogörelse för innehållet. Grammatik: Syntaxen avslutad. Extemporalier: »Skrivövningar och brev» st. 50—75.

Skrivningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Fairy Tales avslutad; Six famous Stories from English History; Six great Events in British History. Grammatik: av syntaxen ordföljdläran, artiklar, substantiv, adjektiv, pronomen. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Kopiering av mönster, Blomsterstudier och mönsterkompositioner. Perspektivisk teckning. Studier i kol och pastell av fåglar.

Handarbete: Ett arbete i schattérsöm. Mönsterritning, tillklippning och sömnad av en bomullsklädning.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Tionde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Kyrkohistoria: nya tiden t. o. m. 1700-talet. Korta underrättelser om de viktigaste av de religioner, med vilka kristendomen varit och är i beröring.

Modersmålet: Litteraturhistoria: kort översikt av svenska litteraturen till våra dagar. Läsning och referat i sammanhang med litteraturhistorien. Uppläsning af dikter. Föredrag av eleverna. Grammatik: repetition av form-, sats- och interpunktionsläran; satsanalys. Rättskrivningsprov. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Vad jag gjort för nytta i sommar. En gammal herrgård. Mitt sommarhem. 2. Trymskvädet. Den heliga Birgitta. 3. Greklands frihetskrig. Frankrike under Ludvig XVIII och Karl I. 4. Beskrivning av en tavla på Nationalmuseum. 5. Lysgastillverkning. Om stearinljusets förbränning. Familj Leguminosa. Något om vår försvarsfråga. 6. Något om Tysklands industri. Något om Englands kolonier i främmande världsdelar. En god kamrat. En hjältebragd. 7. Vår kyrkas stora högtider och varför de firas. Vilken religiös personlighet har gjort det djupaste intrycket på dig och varför? Något om bönen. 8. Redogörelser för innehållet i en episk dikt. 9. Vad jag tänker göra i sommar. Vad jag helst skulle vilja visa en främling, som är på besök i Stockholm. En vårdag på skansen. Vid aftonbrasan.

Matematik: Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem; växlar och obligationer; planimetriska beräkningsuppgifter. Geometri: Euklides' tredje bok, satserna 17—34; in- och omskrivna figurer; lösning av geometriska övningssatser.

Historia: Sveriges historia från 1809 till närvarande tid. Allmänna historien från 1815 till omkring 1860.

Geografi: De viktigaste kulturländernas geografi, särskilt med hänsyn till befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. Kartritning efter skala.

Naturkunnighet: Biologi: människokroppen och det allmännaste av hälsoläran, däri inbegripet rusdryckernas och tobakens natur och verkningar. Kryptogamerna; huvuddragen av läran om växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. Växtinsamling. Exkursioner. Kemi: den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper.

Franska språket: Högre kursen: Halévy, L'Abbé Constantin. Talövningar med ledning av det lästa och av planscher. Grammatik: av syntaxen: substantiv, adjektiv, pronomen; verb till konditionalis. Extemporalieläsning. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på franska språket.

Lägre kursen: Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, 55 sid., jämte den till läroboken hörande grammatiken. Talövningar.

Tyska språket: Högre kursen: Läsning och översättning av Seidel, Leberecht Hühnchen; Riehl, Die vierzehn Nothelfer; Hoffmann, Spätglück, Sturmwolken. Talövningar. Grammatik: syntaxen avslutad; formläran delvis repeterad. Extemporalier: »Kort övningsbok» samt valda stycken ur »Skrivövningar och brev». Skrivningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Lägre kursen: Läsning och översättning av Volkmann-Leander, Traumereien an französischen Kammer. Redogörelse för det lästa genom utfrågning. Formläran repeterad. Tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivningar i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Six Great Events in British History avslutad. Mrs H. de la Pasture: The lonely lady in Grosvenor Square, 50 sidor. Grammatik: syntaxen avslutad. Talövningar och andra tillämp-

ningsövningar. Skrivningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Perspektivisk teckning. Studiebesök på Skansen. Kopiering av japanska penselteckningar och mönster. Geometrisk konstruktionsritning. Studier av kamrater.

Handarbete: Lappning och stoppning på ylletyg. Fritt val av arbeten, träskärning, målning på siden och konstsoömnad såsom point lace, venetiansk söm, hedebosöm, franskt och engelskt broderi.

Klädsömnad: en yllekänning, en broderad blus.

Sång: En- och flerstämmiga sånger ur »Unga Röster» samt koraler. Enklare solosånger efter eget val.

Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Tionde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Kyrkohistoria: nya tiden. Korta underrättelser om de viktigaste av de religioner med vilka kristendomen varit och är i beröring. Översikt av kyrkoåret.

Modersmålet: Litteraturhistoria: kort översikt av svenska litteraturen till våra dagar. Läsning och referat i sammanhang med litteraturhistorien. Uppläsning av dikter. Föredrag av eleverna. Grammatik: repetition av form-, sats- och interpunktionsläran; satsanalys. Övning i uppsättandet av enkla skrivelser, såsom fullmakter, kvitton, annonser. Dispositionsövningar. Rättskrivningsprov. Uppsatskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Vad jag gjort för nytta i sommar. En gammal herrgård. En lördagsafton på landet. 2. Om nederbörd. Ångmaskinen. Växternas näringsprocess. Mitt herbarium. 3. Trymskvädet. Den heliga Birgitta. Något om våra folkvisor. 4. Svenska riksdagens rättigheter. Kort översikt av franska revolutionen. Om vulkaner. En god kamrat. 5. Samma ämnen som gavs till höstterminens realskoleskrivning. 6. Vår kyrkas stora högtider och varför de fräs. Vår svenska psalmbok och dess historia. »Du skall älska din nästa såsom dig själv». Emanuel Swedenborg. 7. Redogörelse för innehållet i en bok. 8. Brevväxling angående plats. 9. Översättning från tyskan. 10. Gustaf Vasa på riksdagen i Vesterås år 1527. Martin Luther på riksdagen i Worms år 1521. Om flyttfåglarna. Hästen i människans tjänst. En timmerstocks öden. Fritiofs färd till jarl Angantyr.

Matematik: Algebra: problem ledande till ekvationer med en och två obekanta, särskilt berörande affärlivet, såsom procent-, ränte-, växel- och obligationsuppgifter. Planimetriska och stereometriska problem. Räkning med kvadratrötter. Användning av tabeller. Kurs i enkel bokföring. Geometri: repetition av Euklides' första och tredje böcker samt delar av fjärde boken jämte lösning av lättare geometriska problem; läran om likformighet; ritning av enkla diagram.

Historia: Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Sveriges historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd vid tiden efter år 1809. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd vid tiden efter år 1815.

Geografi: Sammanfattande översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskildt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. Det viktigaste av geologien.

Naturkunnighet: Biologi: läran om människokroppen och i sammanhang därmed det allmännaste av hälsoläran, däri inbegripet de rusgivande ämnenas samt tobakens natur och verkningar; huvuddragen av läran om växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. Fysik: någon utvidgning av kurserna i mekanik och värmelära, de enklaste ljus- och ljudfenomenen. Kemi: några av den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning; några viktiga kapitel av tillämpad kemi.

Franska språket: Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, avslutad. Labiche, La voyage de M. Perrichon. Talövningar och andra tillämpningsövningar.

Tyska språket: Läsning och översättning av Moderne erzählende Prosa I; Die Woche 1912, n:r 3. Redogörelse för det lästa, dels genom utfrågning dels i sammanhang. Fritt återgivande av uppläst text och talövningar över valda ämnen. Grammatiken repeterad. Tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivövningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Övning i att läsa och skriva tysk stil. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Jesperson-Rodhe, Engelsk läsebok för realskolan avslutad. Redogörelse för innehållet av det lästa jämte fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: syntaxen avslutad, formläran delvis repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Perspektivisk teckning och tonläggning av landskap. Övning i harmonisk indelning av fält med linjer och toner. Färgläran framställd. Komposition av mönster till ljusskärmar, även utförda. Platta modellerad, ornerad efter eget förslag. Modellritning (kamrater). Geometrisk konstruktionsritning.

Gymnastik: Lika och gemensamt med föregående klass.

Elfte klassen.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen tillsammans och lika med föregående klass. Det viktigaste av de religioner, med vilka kristendomen varit och är i beröring. Kristna kyrkans ställning samt det viktigaste av missionshistorien från början av 1800-talet.

Modersmålet: Svensk litteraturhistoria från och med 1850-talet med läsning av litteraturprov. Läsning av nyare dansk och norsk litteratur med muntliga meddelanden om författarna, Föredrag. Satsanalys. Det viktigaste av stilistiken, muntligt meddelat jämte tillämpningsövningar. Övning i uppsättande av enklare praktiska skrivelser och ifyllande av formulär. Rättskrivningsprov. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Hur har du använt dina sommarferier? 2. Fredrika Bremer. Redogör för någon dikt av Runeberg! Palatset (referat efter K. J. L. Almqvist). 3. En sko berättar sin historia. Framtidsplaner. Arbetarefrågan. 4. Fritt val av ämne. 5. Varuti består en sann fosterlandskärlek? Om nordiskt idrottsliv. Vilket skolämne intresserar dig mest? 6. Björnstjerne Björnson. David Livingstone. 7. Mina åsikter om kvinnans politiska rösträtt. En färd med flygmaskin. 8. Ett besök på Stockholms arbetsinrättning. Järnet. Vilken svensk författare tycker du mest om? 9. Vad tänker du om missionens betydelse? Kort översikt av kvinnornas insats i Sveriges litteratur. Napoleon III:s utrikespolitik. Vad har Karl XIV Johan utträttat för Sverige? Naturfolkens näringsliv. Om förbränning. Tankar vid skolavslutningen. När våren kommer.

Matematik: Aritmetik och algebra: aritmetiska uppgifter, valda med hänsyn till det praktiska livets fordringar: ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem; begreppet irrationellt tal; räkning med kvadratrötter samt kvadratrotutdragning; planimetriska och stereometriska beräkningsuppgifter; kurs i enkel bokföring. Geometri: delar av fjärde boken; storheters uppmätning och förhållanden; trianglars likformighet. Uppritning av enkla diagram och användning av matematiska tabeller.

Historia: Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Sveriges historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter år 1809. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter år 1815. Kort översikt av konsthistorien.

Geografi: Det viktigaste av geologien. Allmän fysisk geografi. De viktigaste kulturländernas befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen.

Naturkunnighet: Organisk kemi i samband med laborationer av eleverna; den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper. En mindre kurs i astronomi. Fysik: Repetition av valda delar.

Franska språket: Högre kursen: Halévy, L'Abbé Constantin. Talövningar med ledning av det lästa och av planscher. Grammatik: syntaxen och formläran delvis repeterade. Extemporalieläsning. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på franska språket.

Lägre kursen: Halévy, L'Abbé Constantin. Talövningar med ledning av det lästa och av planscher. Extemporalieläsning. Lätta skrivningar på lärorummet.

Tyska språket: Högre kursen: Keller, Das Fähnlein der sieben Aufrechten, Knauth, Auswahl deutscher Gedichte jämte biografiska upplysningar om de viktigare författarna. Grammatiken delvis repeterad. Extemporalier, st. 75—105 i »Skrivövningar och brev». Skrivningar (översättningar och reproduktioner samt fria uppsatser) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Lägre kursen: Läsning och översättning av Volkmann Leander, Träumereien an französischen Kaminen. Redogörelsen för det lästa genom utfrågning. Formläran repeterad. Tillämpningsöv-

ningar. Extemporalier. Skrivningar i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Afzelius and Fuhrken, An English Reader for middle and Upper Forms avslutad. Grammatik: syntaxen delvis repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Kort kurs i litteraturhistoria. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Stenografi: Melins system, förande till förmåga att stenografera i medeltal 175 stavelser i minuten.

Teckning: Mönsterkomposition. Perspektivisk och geometrisk konstruktionsritning.

Handarbete: Mönsterritning, tillklippning och sömnad av underliv med spetsinfällning. Fritt val av arbeten, träskärning, läderplastik. Klädsömnad: en ylleklädning, en broderad blus. Hedebosöm.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med klass 10 A.

Gymnastik.

Vid gymastikundervisningen äro lärjungarna fördelade på tre avdelningar omfattande klass XI—VIII, VII och VI, V och IV. Till gymnastikundervisningen är i samband med frukostlovet anslaget 50 minuter 3 gånger i veckan, varav på själva gymnastiklektionen kommer c:a 30 minuter. Gymnastiksalen, förhyrd av K. F. U. M., är i allo efter nutida fordringar. Alla gymnastiserande begagna gymnastikdräkt och gymnastikskor. Undervisningen skötes av från Gymnastiska Centralinstitutet utexaminerad lärarinna. Klasserna II—III (vars medelålder är 7—9 år) gymnastisera, dels en gång i veckan (30 minuter) i en 15 m. lång och 6 m. bred tambur för en av skolans lärarinnor, dels liksom ock klass I såsom rekreation mellan lektioner i andra ämnen.

Vid varje läsårs början undersöker skolans läkare alla eleverna för att utröna, om det är för dem lämpligt att deltaga i gymnastiken. Vid vårterminens början undersökas dessutom de elever, vilka äro i behov därav. Befrielse från gymnastiklektionerna beviljas endast på grund av läkares intyg om olämplighet att däri deltaga.

Inspektor.

Med. d:r *Karolina Widerström*.

Lärarepersonalen.

- Fröken *Alma Detthow*, skolans föreståndarinna, förrättar en gång i veckan morgonbönen med klass 7 B—11, undervisar i matematik i klass 5*, 7 B.
- » *Anna Falk*, H. L.**, undervisar i franska 9, 10, 11; engelska 7, 8 B, 10 B, 11. Klassföreståndarinna i 11.
  - » *Anna Gedda*, H. L., undervisar i matematik 8 B, 9, 10, 11; fysik och kemi 7 B, 8, 9. Klassföreståndarinna i 10 B.
  - » *Gunla Berggren*, Fil. Kand., undervisar i modersmålet 5, 8 A, 11; historia 4 B, 6 B, 7 B, 11. Klassföreståndarinna i 10 A.
  - » *Bertha Frisch*, H. L., undervisar i historia 9; tyska 7 B, 8 A, 9, 10 A och 11 (högre kursen). Klassföreståndarinna i 9.
  - » *Alfhild Kræpelien*, H. L., undervisar i modersmålet 6 B; matematik 4 B; geografi 4 B, 7 A, 8, 10; tyska 6 B, 7 A. Klassföreståndarinna i 8 B.
  - » *Maria Åkesson*, F. L.**, undervisar i kristendom 7—11; historia 3, 8. Klassföreståndarinna i 8 A.
  - » *Wendela Carlson*, H. L., undervisar i modersmålet 7 B, 8 B, 9; geografi 7 B, 11; engelska 8 A, 9, 10 A. Klassföreståndarinna i 7 B.
  - » *Maria Tjeder****, H. L., undervisar i modersmålet 7 A, 10; historia 7 A; biologi 4, 5, 6 A, 7 A, 8. Klassföreståndarinna i 7 A.
  - » *Alma Olin*, H. L., undervisar i biologi 6 B, 7 B, 9, 10; matematik 6, 7, 8 A. Klassföreståndarinna i 6 B.
- Fru *Bertha Otterdahl*, F. L., undervisar i kristendom 4 A, 6 A; modersmålet 6 A; historia 4 A, 6 A; geografi 3, 4 A,

---

* Vikarie i matematik, klass 5 under en del av läsåret: E. Florman, F. L.

** H. L. betyder utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium. F. L. betyder utexaminerad från Folkskolelärarinneseminarium.

*** Vikarie under en del av vårterm.: Fröken Ida Westling och fru Lilly Lagerheim-Lundén.

- 6 A; en del av 1:a och 2:a klassens ämnen. Klassföreståndarinna i 6 A.
- Fröken *Tea Ericsson*, Pr. L.*, undervisar i kristendom 3, 5; modersmålet 3, 4 A; historia 5; geografi 5, 6 B; tyska 5, 6 A; välskrivning 5. Klassföreståndarinna i 5.
- » *Svenborg Bergqvist*, Pr. L., undervisar i kristendom 4 B, 6 B; svenska 4 B; tyska 4. Klassföreståndarinna i 4 B.
- » *Helmy Harzell*, T. L.*, undervisar i teckning 1—11; välskrivning 4 A, 6 B. Klassföreståndarinna i 4 A.
- » *Ebba Stedt*, H. L. E.*, undervisar i handarbete 3, 4 A, 5—11. Klassföreståndarinna i 3.
- » *Onni Lundquist*, Pr. L., undervisar i välskrivning 3, sång och gymnastik 2, 3; större delen av 1:a och 2:a klassens ämnen. Klassföreståndarinna i 2 och 1.
- Fru *Anna Kullgren*, Fil. Kand., undervisar i fysik och kemi 11.
- » *Lajla Hoppe-Gunnarsson*, Fil. Kand., undervisar i tyska 8 B, 10 B, 10 A och 11 (lägre kursen).
- Fröken *Edit Eriksson*, F. L. undervisar i matematik 3, 4 A.
- Fru *Gertrud Björling*, Pr. L., undervisar i stenografi 11.
- » *Lotten Heike*, Kalligraf, undervisar i välskrivning 4 B, 6 A.
- Fröken *Hild Sjöberg*,** H. L. E., undervisar i handarbete 1, 2, 4 B.
- » *Karin Ling*, Gymnastikdirektör, undervisar i gymnastik 4—11.
- Pastor *Axel Svanberg*, förrättar fem dagar i veckan morgonbön med klass 7 B—11.
- Herr *Hugo Lindqvist*, Musikdirektör, undervisar i sång 4—10 A, 11.

Läkare.

Doktor *Alma Sundqvist*, leg. läkare.

---

* Pr. L. betyder utexaminerad från Detthowska Privatskolelärarinneseminariet. T. L. betyder utexaminerad från Tekniska skolans lärarinnekurs. H. L. E. handarbetslärarinexamen.

*** Vikarie under vårterminen fröken R. Gernandt.

Lärjungar.

Första klassen.

Klassföreståndarinna: *Onni Lundqvist.*

	Född.		Född.
Ellström, Ingeborg	1904	*Lindahl, Dagmar	1905
Fredrikson, Georg	05	Lindahl, Märta	05
Gustafsson, Torsten	05	Modén, Astrid	04
Hedenström, Anders	05	Rolff, Sylvia	04
Johansson, Märta	04	Sillén Karin	05
Karlsson, Gurli	05	Swahn, Signe	04
**Kerfve, Hervor	05		

= 12

Andra klassen.

Klassföreståndarinna: *Onni Lundqvist.*

	Född.		Född.
Ahlin, Dagmar	1903	Liljeroth, Britta	1903
*Bergman, Margret	03	Lindén, Karin	03
Carlsson, Elsa	03	Möller, Inge	02
Dahlgren, Kärsti	02	Nilsson, Ingrid	03
Ekblad, Nils	04	Palmgren, Aina	02
Handberg, Signe	04	Sheppard, Tora	04
Hedenström, Barbro	03	Sjölander, Ruth	03
Hörlin, Karin	03	Stærke, Frithiof	03
Johansson, Aina	03	Sterner, Gulli	03
Jönsson, Greta	03		

= höstterm. 19; vårterm. 18

Tredje klassen.

Klassföreståndarinna: *Ebba Stedt.*

	Född.		Född.
Andersson, Tyra	1902	Grönvall, Gertrud	1902
Arnberg, Margit	02	Hedström, Gertrud	02
von Baumgarten, Märta	02	Jaensson, Inga	03
Baarsen, Anna-Lisa	01	Johansson, Lisa	02
Berglund, Agnes	02	Jonson, Aina	02

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen.

	Född.		Född.
Karlberg, Greta	1902	Strandberg, Ingrid	1902
Nyberg, Margit	03	Ståhl, Karin	02
Peterson, Ruth	02	Tötterman, Svea	02
Piltz, Anna	1899	Wilkens, Märtha	03
= 18.			

Fjärde klassen A.

Klassföreståndarinna: *Helmy Hartzell.*

	Född.		Född.
Andersson, Märta	1901	Hultkrantz, Ellen	1901
Berg, Greta	02	Jacobsson, Tyra	01
Berglöf, Lilly	02	Leufvenmark, Ingeborg	00
Bertels, Viola	02	*Linde, Greta	01
Carlberg, Karin	00	**Paerén, Carin	01
Eneborg, Naemi	02	Schedin, Eja	01
Hultberg, Greta	00	Schmidt, Ruth	01
= höstterm: 13 vårterm. 14.			

Fjärde klassen B.

Klassföreståndarinna: *Swenborg Bergqvist.*

	Född.		Född.
Andersson, Rut	1900	Löf, Ester	1900
Arbin, Märta	01	Lundin, Karin	00
Bagge, Ingrid	02	Malmström, Anna-Lisa	01
Barkman, Greta	02	Nordlander, Majken	01
Beijbom, Elsa	01	Nyberg, Ingrid	01
Bodin, Edit	01	Palin, Tyra	00
Egnell, Märta	02	Peterson, Elsa	01
Eriksson, Greta	01	Rudén, Vera	02
Eriksson, Karin	01	Sundbaum, Margit	00
Gustafsson, Margit	02	Thalén, Greta	00
Hjorth, Eva	00	Widlund, Magda	00
***Larsson, Emmy	01	Ödmann, Stina	01
Lundholm, Elisabeth	01		
= 25.			

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen. *** Sjuk under större delen av vårterminen.

*Femte klassen.*Klassföreståndarinna: *Tea Ericsson.*

	Född		Född
Ahlfeldt, Vanda	1900	Lindahl, Elsa	1900
Axelsson, Elsa	01	Lindbom, Ebba	00
Baarsen, Margit	00	Lindfors, Helena	1899
Bihl, Inga	00	Löfström, Karin	1901
Carlsson, Ingrid	1899	Magnusson, Greta	01
Ekblad, Inez	1900	Price, Greta	00
Erikson, Irma	00	Richter, Berta	1899
Grönlund, Ingeborg	00	Rosell, Dina	1900
Hedberg, Ruth	00	Spetz, Lisa	00
Holmberg, Lillie	00	Staf, Greta	00
Höjjer, Aina	1899	Thunell, Svea	00
Johansson, Elna	1901	Wengelin, Lisa	00
Johansson, Ingeborg	01	Widlund, Margit	00
Johnson, Asta	00	Wolf, Aina	00
Kahnlund, Torborg	00	Wängberg, Valborg	00
Liljewall, Viva	00		

= 31.

*Sjätte klassen A.*Klassföreståndarinna: *Bertha Otterdahl.*

	Född		Född
Almstedt, Margot	1899	Lundahl, Greta	1900
Andersson, Ingeborg	99	Lyberg, Berta	1899
v. Baumgarten, Enny	99	Malmström, Bärtha	1900
Berglind, Wanda	97	Olofsson, Märta	1898
Bohlinder, Greta	98	Pettersson, Cicei	99
Carlson, Margit	99	Reijhell, Siri	98
Cedervall, Signe	98	Ringvall, Elsa	98
Danielsen, Solveig	98	Sundberg, Alice	98
Eriksson, Rut	99	Svenson, Linnéa	98
Flodström, Helga	99	Sörman, Margit	99
Johansson, Greta	99	*Wikander, Elsa	97
Johansson, Greta	98	Wirström, Alvchild	99
Karlsson, Linnéa	99	Wiström, Brita	99

= höstterm. 26; vårterm. 25.

* Endast höstterminen.

*Sjätte klassen B.*Klassföreståndarinna: *Alma Olin.*

	Född		Född
Adamsson, Signe	1895	Johansson, Greta	1898
Andersson, Irma	1900	Johnsson, Margit	99
Björck, Ella	1899	Jonsson, Karin	99
Dahllöf, Greta	99	Karlsson, Bojan	98
Ekblad, Lisa	99	Lafrenz, Maizi	1900
Fredriksson, Dagmar	1901	Löfqvist, Greta	1899
Hagelthorn, Gerda	1899	*Modén, Alfhild	99
Hallberg, Vivi	99	Nilsson, Ingeborg	99
Hellman, Sonja	99	Nilsson, Karin	1900
Horneij, Greta	1900	Olson, Elsa	1899
Håkansson, Ebba	1898	Silvander, Märta	98
Jacobsson, Karin	99	Stål, Brita	98
Jacobsson, Signe	99	Sundell, Eleonora	98
Jansson, Ada	99	Tötterman, Edit	1900
Johansson, Edith	1900		

= 29.

*Sjunde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Maria Tjeder.*

	Född		Född
Alexison, Emmy	1897	Ohlson, Birgit	1898
Alexison, Lena	95	Ohlson, Ingrid	1900
Almgren, Linnéa	98	Petersén, Elsa	1896
Andersson, Lilly	97	Pettersson, Bertha	97
Berg, Ebba	99	Roloff, Elsa	99
**Ekblad, Karin	98	Sabel, Elsa	97
Eklund, Valborg	97	Sellman, Elna	99
**Hedberg, Britta	98	Sievert, Elsa	97
Jacobsson, Margit	98	Sörman, Ella	97
Johansson, Anna Greta	98	**Varenius, Astrid	98
Larsson, Vilma	96	Weissenberg, Erna	98
Lindfors, Vera	98	Westin, Isa	97
Nordensson, Greta	97	Zidner, Karin	97

= höstterm. 23; vårterm. 26.

* Sjuk större delen av vårterminen. ** Endast vårterminen.

*Sjunde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Wendela Carlson.*

	Född.		Född.
Almstedt, Märta	1897	Lindblad, Rut	1897
Andersson, Anna	97	Morell, Nanny	99
Björklund, Karin	98	**Nordstedt, Gurli	97
Danielsson, Alice	96	Nyström, Greta	98
Eriksson, Beatrice	97	Olin, Vera	97
Eriksson, Gudrun	98	Pramberg, Gurli	97
Folke, Signe	98	Rosén, Kärstin	97
Gustafsson, Elsa	99	Rosenberg, Ingeborg	98
*Hedberg, Britta	98	Sjödin, Greta	97
Hedström, Elsa	99	Sunesson, Anne-Charlotte	99
***Jacobsson, Siri	99	Svenonius, Anna-Märta	98
Jansson, Tonny	97	Tötterman, Rut	98
Kullberg, Greta	97	Wallbom, Gurli	96
Käll, Tora	96	Wirström, Hanna	97
Larsson, Ebba	98		

= 28.

*Åttonde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Maria Åkesson.*

	Född.		Född.
Andersson, Ellen	1897	**Karlsson, Berta	1897
Andersson, Flora	96	v. Köhler, Læsta	97
Amberg, Viran	97	**Lindahl, Runa	97
Berger, Tora	96	Löf, Mirjam	96
Björkman, Anna	96	Löfgren, Elsa	96
Cassel, Sigrid	98	Morell, Dora	96
Cederlund, Ebba	97	Pettersson, Karin	96
Einback, Lisa	97	Piltz, Selma	95
Gaufin, Rut	97	Roloff, Greta	97
Gustafsson, Britta	98	Rolff, Gudrun	96
†Hagelin, Elsa	96	**Seving, Margit	97
Hasselhuhn, Greta	95	Sundberg, Eva	97
Jacobsson, Gelly	98	Svensson, Greta	96
Jansson, Aida	96	Westman, Ebba	97
Jansson, Elsa	96	Wolf, Margot	97
Johansson, Ingeborg	98		

= höstterm. 28; vårterm. 31.

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen. *** Endast en del av vårterminen. † Sjuk större delen av vårterminen.

*Åttonde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Alfhild Kræpelin.*

	Född.		Född.
Arcini, Maja	1898	Lindblom, Ingeborg	1897
Blomberg, Asta	97	Lindell, Sonja	96
Blomstedt, Edith	96	Moberg, Ester	96
Carlson, Helmy	96	Norelius, Sylvia	97
Dolk, Amy	96	Oskarson, Ingrid	96
Falk, Sonja	97	Price, Harriet	97
Fredrikson, Alice	97	Prytz, Gertie	98
Frelin, Elsa	96	Rydbeck, Brita	96
Heselius, Maja	98	Sundberg, Ellen	96
Jacobsson, Svea	95	v. Sydow, Margaretha	97
Johansson, Lillian	97	Thalén, Ingeborg	96
Jonsson, Sigrid	96	Thörnberg, Inez	97
Karlsson, Greta	97	Wæsterberg, Greta	96
Larsson, Märta	96	Widman, Jane	95
*Lindahl, Runa	97	Östman, Tora	95

= höstterm. 30; vårterm. 29.

*Nionde klassen.*Klassföreståndarinna: *Bertha Frisch.*

	Född.		Född.
Ahlén, Märta	1896	Lindh, Linnéa	1896
Bellander, Märta	96	Lindqvist, Marianne	95
Berner, Maria	96	*Ljungberg, Greta	95
Edblom, Nanny	96	Lundgren, Hildur	95
*Ekberg, Dagny	95	Lönnerberg, Greta	94
Facht, Karin	96	Marmén, Lisa	96
Fredriksson, Mary	95	Nordahl, Gerda	95
Hagelin, Maria	95	Nylund, Karin	96
Höijer, Lilly	96	Olson, Karin	96
Jacobsson, Signe	96	Rydin, Emsy	96
Jansson, Alice	96	*Röhr, Gunhild	96
Johansson, Greta	96	Sundell, Margaretha	95
Johansson, Nelly	97	Wallenkampf, Vilma	96
Lindblad, Karin	96	Winqvist, Elisabet	95

= höstterm. 28; vårterm. 25.

* Endast höstterminen.

*Tionde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Gunla Berggren.*

	Född.		Född.
Ahlgren, Annie	1895	Lindahl, Eva	1895
Blomberg, Lisa	96	Lundin, Siri	96
Boberg, Karin	96	Malm, Greta	95
Carlson, Hebe	97	Psilander, Karin	95
Clarino, Brita	95	*Sundell, Ingeborg	94
Ekblad, Maria	96	Sundin, Signe	96
Eriksson, Gertrud	96	Svensson, Märtha	95
Gjertz, Elsa	96	Trolle, Tyra	95
Gustafsson, Ruth	96	Wahlqvist, Karin	97
Johansson, Anna	96	Wahman, Greta	95
Lewin, Lully	96	Winslow, Herta	95
Lilieblad, Ingrid	93	Ahlén, Rut	94

= höstterm. 24; vårterm. 23.

*Tionde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Anna Gedda.*

	Född.		Född.
Andersson, Anna-Lisa	1895	Meurling, Ellen	1895
Andersson, Ester	95	Norén, Olga	93
Andersson, Greta	95	Persson, Ebba	96
Blomstedt, Greta	94	Peterson, Amny	95
Hellström, Greta	95	Ringblom, Ruth	95
Hoffström, Signe	95	Sjöstedt, Greta	94
Johnsson, Anna	94	Svensson, Wanja	96
Lütjohann, Marta	95		

= 15.

*Elfte klassen.*Klassföreståndarinna: *Anna Falk.*

	Född.		Född.
Arvidsson, Alvi	1893	Franzén, Greta	1895
Björck, Karin	94	Grube, Ragnhild	94
Eliasson, Elsa	94	Gustafsson, Signe	94
Eriksson, Lisa	93	Huch, Vera	94

* Endast höstterminen.

	Född.		Född.
Jäderlund, Irma	1894	Renström, Astrid	1894
Klintberg, Lisa	94	Rouché, Karin	93
Kylander, Ester	93	Rylander, Aida	94
Källqvist, Lilly	93	Sahlberg, Siri	95
Liljevall, Elsa	94	Söderström, Lisa	94
Lyberg, Elsa	95	Wahman, Elin	94
Malm, Karin	94	Westman, Greta	94
Nyberg, Märta	95		

= 23.

Summa: { höstterminen 372,
 { vårterminen 372.

B. Detthowska Seminariet.

Detthowska privatskolelärarinneseminariet öppnades hösten 1896. Under de 14 år (innevarande år ej medräknat) seminariet varit i verksamhet hava inalles 206 elever erhållit fullständiga avgångsbetyg och alla, som det önskat, fått lärarinneplatser, nämligen 122 i skolor (varav 46 i Stockholm) och 62 i familj, 10 hava övergått till statens seminarium och 4 rest utomlands för att där fortsätta sina studier.

Emedan den nuvarande lokalen ej längre rymmer, jämte skolan, de båda seminariernas fyra klasser och det ännu dröjer ett år, innan nya skolhuset blir färdigt, kommer privatskoleseminariet, vilket synes vara den för närvarande minst behöfliga av läroverkets avdelningar, att tillsvidare nedläggas.

Seminariets kompetens.

Genom Kungl. kungörelse av den 29 oktober 1909 genomfördes en lönereglering för de statsunderstödda skolornas lärarinnor, varigenom de tillförsäkrades bestämd grundlön och bestämda ålderstillägg. Sådan lönetursrätt erhåller dock endast den ämneslärarinna, som antingen avlagt de prov, vilka erfordras för behörighet till ordinarie ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk eller folkskola eller **som genomgått av Kungl. Maj:t för ändamålet godkänt enskilt lärarinneseminarium**. På grund av dessa bestämmelser ingick Detthowska Privatskoleseminariet, vilket sedan början av år 1903 åtnjutit statsunderstöd, till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om att avgångsbetyg från detsamma skulle medföra samma rättigheter, som avgångsbetyg från folkskolelärarinneseminarium medför för lärarinna, vilken blir anställd vid statsunderstödd skola. **Genom Kungl. resolutionen av den 21 maj 1910 erhöll seminariet den begärda kompetensen.**

Undervisningsplan.

Stor valfrihet av studieämnena är tillåten. Alla *övningsämnen* äro valfria. Av *läroämnena* äro pedagogik, modersmålet och hälsolära obligatoriska; av de övriga få högst fyra bortväljas, de främmande språken däri inberäknade.

Utgående från antagandet att lärarinnor, som själva undervisat på flickskolans alla stadier, skola bäst kunna förstå vilka kunskaper och vilken ledning de blivande lärarinnorna behöva, använder seminariet endast undantagsvis manliga lärare.

Lärotider.

Läsåret började den 30 augusti med inträdesexamen. Höstterminen avslutades den 19 december. Vårterminen tog sin början den 16 januari och kommer att avslutas den 1 juni.

En fridag har givits i varje helgfri månad, inalles 6 under läsåret. Morgonbön med bibelläsning har hållits kl. 8,15—8,30.

Undervisningen har pågått alla dagar 8,35—11,15 samt 3 dagar i veckan 1,35—3,15, 2 dagar 12,40—3,15, dessutom gymnastik 3 dagar i veckan kl. 1—1,30. Varje lördag slutas skolarbetet 11,15, varigenom eleverna få en half ledig förmiddag i veckan. Lektionerna hava alla haft en längd av 45 minuter med raster på 10 à 15 minuter mellan 2 på varandra följande lektioner.

Lektionsfördelning.

Antal lektionstimmar i veckan under läsåret.

	Kristendoms-kunsk.	Svenska språket	Historia	Geograf	Matematik	Naturkunni-ghet	Fysiologi o. Hälsol.	Tyska språket	Engelska språket	Sociala föreläs-n.	Teckning	Handarbete	Sång	Gymnastik	Pedagog. o. Metodik	Skriftliga övningar	Undervisnings- övningar		Summa
																	gemensam- ma för hela avdelningen	för enskilda elever i medeltal på varje	
Högre avdeln.	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	3	3	1*	33 ¹ / ₂

II. Högre avdelningen.

Kristendom. Bibelläsning vid morgonbönen: Valda delar av Johannes evangelium, Jakobs brev, Efesierbrevet, Psaltaren och Salomos Ordspårak. *Bibelkunskap.* Den kristna tros- och sedeläran samt apostlarna och det första kristna församlingslivet enligt evangelierna och epistlarna. Strödda religionshistoriska upplysningar.

Modersmålet. Svensk litteraturhistoria: Det viktigaste av vår moderna litteratur. Dansk och norsk litteraturhistoria: Oehlenschläger, Grundtvig, Björnson, Ibsen. Grammatik: repetition av form- och satsläran; satsanalys. Kort översikt av modersmålet's ljudlära. Tal- och läsövningar i syfte att utbilda elevernas röstorgan. Övningar i väl läsning. Föredrag av eleverna och diskussionsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Min bästa sommarbok. Om feriernas betydelse för skolbarn och lärare. 2. Karl Johan som kronprins. Wienkongressens bestämmelser angående Sverige. Jämförelse mellan Ölands och Gotlands natur. Religiösa partier i Israel vid tiden för Kristi födelse. 3. Kvinnorna och hemmen. Ett hem och dess inredning. Några tankar om nutidens svenska målarkonst. 4. Fritt val af ämne. 5. Fröding såsom skildrare af det värmländska folklynnnet. Karlfeldts »Dalmålningar». 6. Försvarsfrågan under Oscar II. Fransk-tyska kriget 1870—71. Minnet. Fritt val af zoologiskt ämne. Ett besök i Paris. 7. Mina tankar om Sven Hedins broschyr »Ett varningsord». Det svenska folklynnnet. Nyttan för Sverige af ett starkt sjöförsvar. 8. Fritt val av ämne. 9. Vilka yrken passa för kvinnorna? Musikens inflytande på människorna. Om välläsning. 10. *Examensskrivning:* Pauli kristna tro. Den förevisande läroformen. Om kollektiver. August Strindbergs betydelse för den svenska litteraturen. Historik över vårt kommunikationsväsende. Biet och bisamhället. Om barn och sagor.

Matematik. Aritmetikens metodik. Algebra: ekvationer av första graden med flera obekanta, ekvationer av andra graden med en obekant. Sammansatt ränta. Problemlösning. Geometri: Euklides' fjärde bok. Planimetriska och stereometriska uppgifter.

Historia. Nordens historia efter 1809 jämte grunddragen av Sveriges statsförfattning. Allmän historia: tiden efter kongressen i Wien. Repetitionsvis hava dessutom genomgått's viktigare delar av reformations- och storhetstiderna.

Geografi. Typiska skildringar från de nordiska länderna. Tyskland, Schweiz, Frankrike, Italien och Storbritannien samt Östasien och Förenta staterna.

Biologi. Zoologi: Typdjur. Repetition av djurrikets systematik. Dissektioner. Undervisning om insamling och preparering av mindre djur. Botanik: kryptogamerna: växternas byggnad och livsföreteelser. Biologiska experiment.

Fysiologi och Hälsolära. Grunddragen av människokroppens anatomi, fysiologi och hälsolära med tillämpning på fysisk uppfostran.

Franska språket. Grammatik: syntaxen, belyst av översättningsövningar från svenska. Läsning, översättning av och fri redogörelse för det lästa, dels med förberedelse, dels utan sådan. Övning i att på franska utfråga läst text och att rätta svaren. Grunddragen av franska litteraturens historia jämte litteraturprov. Skrivning: återgivande av upplästa berättelser; översättning från svenska; fria uppsatser.

Tyska språket. Grammatik: syntaxen med extemporalier och talrika exempel samt fria övningar. Läsning, översättning av och redogörelse för det lästa i sammanhängande framställning, dels med förberedelse, dels utan sådan. Övningar i att på tyska utfråga innehållet av ett läst stycke och att korrigera svaren. Översikt av den tyska litteraturens historia med litteraturprov. Följande partier ha utförligare behandlats: de sex klassikerna, särskilt Schiller och Goethe; den fosterländska diktningen under 1800-talet; Uhland; Heine; viktigare representanter för den moderna litteraturen. Skrivning: referat, översättning från svenska, fria uppsatser.

Engelska språket. Grammatik: syntaxen med tillämpningsövningar, dels muntliga, dels skriftliga. Läsning, översättning av och redogörelse för det lästa i sammanhängande framställning. Övning att på engelska utfråga innehållet av ett läst stycke och korrigera svaren. Kort överblick över engelska litteraturen jämte litteraturprov. Skrivning: återgivande av upplästa berättelser, översättning från svenska, fria uppsatser.

Pedagogik och metodik. Grunddragen av allmän psykologi, speciellt barnpsykologi, och i samband därmed uppfostrans mål, principer och medel. Logikens huvudmoment. Speciell metodik, omfattande samtliga i en elementarskola, klass II—V, förekommande läro- och övningsämnen.

Teckning och modellering. Teckning med färgkritor på »svarta tavlan» och på olika tonpapper i förstorad skala av föremål och

teckningar, lämpliga som åskådningsmateriel. Planritning av skolasal. Mönsterkomposition. Perspektivisk teckning. Minnesteckning. Modellering efter föremål och egen komposition.

Sång. Viktigare delar av allmän musiklära, tonbildning, tonträffningsövningar, koraler, en- och tvåstämmiga sånger, särskilt sådana som äro lämpliga för skolors lägre stadier.

Gymnastik. Pedagogisk gymnastik, redskaps- såväl som fristående; fria lekar, företrädesvis sådana som äro lämpliga för skolors lägre stadier.

Handarbete. Metodisk kurs i alla de olika slags prydnadssöm, vari undervisas i flickskolor. Träskärning. Målning på arbeten. Arbeten, lämpliga för mindre barn, såsom bast- och spånarbeten, knytning av tömmar och nät.

Den praktiska utbildningen. För varje läro- och övningsämne finnes en facklärarinna, vilken under lektioner i ämnets speciella metodik redogör för huru det skall skötas på olika stadier. Sålunda förberedda få eleverna turvis auskultera i elementarklass I—V. Därvid få de följa undervisningens gång, klass efter klass, se huru det uppfostrande elementet tillgodoses samt lära känna skolordningens alla detaljer. Samtidigt härmed få de hålla ett större antal övningslektioner (minst 22 högst 40) under lärarinnas ledning. Dessa lektioner förberedas omsorgsfullt (ofta genom s. k. lektionsutkast, genom rådförande med lärarinnan o. s. v.) samt efterföljas av kritik. Emedan i den med seminariet förenade Detthowska skolan finnes dels en flickskolelinje dels realskola, få seminarieeleverna praktisk lärarinneutbildning för båda dessa bildningslinjer.

Läroböcker.

Ahlberg, Religionshistorisk översikt; *Beckman*, Svensk språklära i sammandrag; *Widgren*, Svenska språkets allmänna satslära; *Steffen*, Svensk litteraturhistoria; *Dahlin*, Svensk vers; *Lagerlöf*, Nils Holgerssons underbara resa; *Henningsson*, Tankar och studier i välläsning; *Björnson*, Synnöve Solbakken; *Oehlenschläger*, Aladdin; *Höijer*, Översikt av Sveriges nyaste historia jämte grundlinjer till Sveriges statskunskap;

Pallin-Boëthius, Tiden efter kongressen i Wien; *Carlson*, Skolgeografi; *Berg*, räknelära för de allmänna läroverken; *Haglund*, Algebra; *Meyer-Hedström*, Exempel till ekvationsläran; *Vinell*, Euklides' fyra första böcker; *Lindman*, Lärobok i botanik, *Bolin*, Lärobok i biologi I: 2 Zoologi; *Wallis*, Hälsolära, av *Klercker*, Människokroppen; *Arcadius*, Om uppfostrans föremål; *Hjorth*, Tysk grammatik; *Hoppe*, Tyska översättningsövningar; *Heyse*, Marienkind; *Wychgram*, Deutsche Litteraturgeschichte; *Knauth*, Auswahl deutscher Gedichte; *Rostand*, Cyrano de Bergerac; *Merimée* Colomba; *Gullberg-Edström*, Oldes franska språklära; *Edström*, Urval ur Ecklesiastike departementets översättningsuppgifter till franska språket; *Wilson*, English Literature; *Jespersen-Rodhe*, The England and American Reader; *Harraden*, Interplay; *Elfstrand*, An English grammar; *Tegnér*, Unga röster.

Dessutom för hemstudier under lärarinnans ledning ocb kontroll en del böcker, som eleverna ej åläggas att köpa.

Examina.

Lärrarinneexamen: Med den högre avdelningens elever anställes vid läsårets slut avgångsprövning på sätt, som av Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk bestämmes. Vid sistförflutna läsårs slut anställdes sådan prövning med 12 elever. De skriftliga proven, avlades den 2, 4, 6 och 8 maj, undervisningsprov den 29 maj, teoretisk muntlig examen hölls den 30 och 31 maj. Ledamoten av Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk Läroverksrådet G. R. Fåhrens övervakade i egenskap av censor examen. Alla eleverna godkändes.

Innevarande läsår äro 14 elever anmälda till avgångsprövning. De skriftliga proven hava avlagts i modersmålet, tyska, engelska, franska och matematik den 3, 7, 9 och 11 maj och blevo samtliga prov godkända. Den övriga delen av examen är förlagd till sista dagarna av maj.

Terminsafgift, gällande för alla läro- och övningsämnen, men oberoende av i huru stor utsträckning eleverna begagna sig av den medgivna valfriheten, 100 kr. Ingen inskrivningsavgift.

Lärarepersonalen.

- Fröken *Alma Detthow*, seminariets föreståndarinna, förrättar morgonbönen en gång i veckan, undervisar i pedagogik.
- Fru *Lajla Hoppe Gunnarson*, Fil. Kand., undervisar i tyska samt detta ämnes metodik, leder motsvarande övningslektioner. Klassföreståndarinna.
- » *Anna Kullgren*, Fil. Kand., undervisar i naturkunnighet och matematik samt dessa ämnens metodik; leder motsvarande övningslektioner.
- Fröken *Bertha Frisch*, *H. L., undervisar i historia och geografi samt dessa ämnens metodik; leder motsvarande övningslektioner.
- » *Anna Falk*, H. L., undervisar i franska och engelska samt dessa ämnens metodik; leder motsvarande övningslektioner.
- » *Gunla Berggren*, Fil. Kand., undervisar i modersmålet samt detta ämnes metodik; leder motsvarande övningslektioner.
- » *Maria Åkesson*, **H. K., undervisar i kristendom samt detta ämnes metodik; leder motsvarande övningslektioner.
- » *Alma Sundqvist*, *** Med. Lic., undervisar i fysiologi och hälsolära.
- » *Helmy Hartzell*, utexaminerad från Tekniska skolans lärarinnekurs, undervisar i teckning och detta ämnes metodik.
- » *Karin Ling*, Gymnastikdirektör, undervisar i gymnastik och detta ämnes metodik.
- Pastor *Axel Svanberg*, förrättar morgonbön fem gånger i veckan.
- Herr *Hugo Lindqvist*, Musikdirektör, undervisar i sång och detta ämnes metodik.

---

* H. L. betyder utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium.

** H. K. » s. k. högre kompetens.

*** Vikarie under en del av vårterminen: Ada Nilson, Med. Lic.

Elever.

Högre avdelningen.

Klassföreståndarinna: *Lajla Hoppe Gunnarson.*

Namn.	Födelseår.	Födelseort.	Hemort.
Andersson, Axelina	1892	Stockholm	Stockholm.
Backman, Irma	93	Stockholm	Stockholms län.
Bergman, Gerda	87	Stockholm	Stockholm.
Björling, Anna	72	Halmstad	Lund.
Cardell, Lilian	87	Stockholm	Stockholm.
Ericsson, Elsa	82	Stockholm	Stockholm.
Franzén, Greta	91	Härnösands stift	Sollefteå.
Hällén, Olga	91	Härnösands stift	Sollefteå.
Karlsson, Lydia	89	Linköpings stift	Östergötlands län.
Kylander, Berta	84	Skara stift	Örebro.
Lindqvist, Gully	92	Hudiksvall	Stockholm.
Ocklind, Betty	86	Härnösands stift	Jämtlands län.
Råberg, Nellie	88	Kalmar stift	Visby.
Wæsström, Elsa	87	Strängnäs stift	Stockholm

= 14.

Skolan och seminariet.

Vid sistlidna läsårs slut bestod skolan av 390 lärjungar: 377 flickor och 13 gossar. Av dessa hava 19 flickor med avgångsbetyg från klass 11 och 13 flickor från klass 10 B efter avlagd realskoleexamen lämnat skolan. Från övriga klasser hava 52 flickor och 10 gossar avgått.

Under innevarande läsår äro inskrivna 71 flickor och 5 gossar, vadan skolan nu har 372 lärjungar: 364 flickor och 8 gossar. Jämte seminariets 79 elever utgör således *hela lärjungeantalet vid vårterminens slut 451.*

Vid den valfria undervisningen i främmande språk i skolan hava i de klasser den förekommit 327 lärjungar läst tyska, 204 läst engelska och 51 läst franska.

Allt hemarbete, som ålagts eleverna, har enligt läxuppgifter upptagit per läsdag i medeltal en tid av: för elev tillhörande skolan: 11:e

klassen 1 t. 34 m., 10:de klassen A 1 t. 17 m., 10:de klassen B 2 t. 25 m., 9:de klassen 1 t. 12 m., 8:de klassen A 1 t. 2 m., 8:de klassen B 1 t. 30 m., 7:de klassen A 52 m., 7:de klassen B 42 m., 6:e klassen A 59 m., 6:e klassen B 38 m., 5:e klassen 47 m., 4:de klassen A 46 m., 4:de klassen B 48 m., 3:de klassen 39 m.; för elev tilhörande seminariet: privatskoleseminariet 3 t. 15 m.; småskoleseminariet, avd. II 3 t. 30 m., avd. I 2 t.

Hälsotillståndet.

Undertecknad har i egenskap av skolans läkare vid läsårets början undersökt samtliga elever samt vid vårterminens början dem, för vilka förnyad undersökning befunnits önskvärd.

Under det gångna läsåret hava följande sjukdomsfall förekommit på seminariet och i skolan (varav dock de flesta endast förorsakat några dagars frånvaro): allmän svaghet 11, blindtarmsinflammation 2, blåskatarr 1, binnickemask 1, bältrös 2, difteri 1, engelska sjukan 1, förkylning 23, gulsot 1, halsböld 1, halsfluss 14, influensa 11, kikhosta 2, kysår 1, luftrörskatarr 2, lunginflammation 2, lungkatarr 5, magkatarr 1, mässling 6, ont i benet 2, påssjuka 12, reumatisk värk 1, skarlakansfeber 3, spikböld 1, tandvärk 1, utslag 3, vattkoppor 4, varbildning 2, vrickning av fot 1, åderbräck 1, ögoninflammation 1, öronsjukdom 3.

Alma Sundqvist
Leg. läkare.

Skollocal.

På den av undertecknad till skolhusbyggnad inköpta tomten pågår nu sprängnings- och schacktningsarbetet. Tomten är härligt belägen på höjden mellan Birgerjarlsgatan (nu Roslagstorg), Humlegården och den tillämnade Eriksbergslunden, cirka 3 minuters väg från den nuvarande skollocalen. Enligt kontrakt med byggnadsentreprenörerna skall av det nya i alla hänseenden förstklassiga skolhuset minst källarvåningen vara färdig, då skolan åter börjar efter sommarlovet. Nästkommande läsår blir således, om Gud vill, skolans sista i den nuvarande lokalen.

Avgifter.

Inskrivningsavgiften, vilken erlægges vid inskrivningen, är 5 kr.

Terminsavgifterna, lika för höst- och vårtermin, erlæggas inom utgången av de två första veckorna av varje termin och äro:

Första klassen	20	kr.	
Andra »	25	»	
Tredje »	30	»	
			<i>A-klass. B-klass.</i>
Fjärde »	35	kr.	40 kr.
Femte »	40	»	45 »
Sjätte »	45	»	50 »
Sjunde »	50	»	55 »
Åttonde »	55	»	60 »
Nionde »	60	»	65 »
Tionde »	65	»	70 »
Elfte »	70	»	
Lägre småskolelärarinneklassen	75	»	
Högre småskolelärarinneklassen	100	»	

Elev, som börjar vid vårterminens början, betalar en tilläggsavgift för denna termin, som är 4 veckor längre än höstterminen, och utgår denna tilläggsavgift med 5 kr. i klass 1—5; 10 kr. i klass 6—10 och 15 kr. i seminarieklass.

Terminsavgift för realskoleklass är 5 kr. högre än för motsvarande A-klass, emedan den förra har 2 à 3 lektioner mera i veckan än den senare.

Anmälan om lärjunges uttagande ur skolan skall ske *före pågående termins utgång*. Har sådan anmälan ej skett före avslutningsdagen, anses lärjungen tillhöra läroverket följande termin.

Läsåret kommer att avslutas lördagen den 1 juni kl. 10 f. m. Till avslutningen inbjudas föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer. Gymnastiken upphörde den 15 maj. Lärjungarnas handarbeten och teckningar finnas att bese i skolans lokal 1 tr. upp avslutningsdagen kl. 9—10. Inträdesprövning försiggår måndagen den 3 juni och börjas kl. 10 f. m.

Nästkommande läsår

börjar med *inträdesprövning* till skolan fredagen den 30 augusti kl. 10 f. m.

De av skolans elever, som hava att under sommaren förkovra sig i ett eller flera ämnen, skola infinna sig lördagen den 31 augusti kl. 10 f. m. för *uppflyttningsprövning*.

Upprop förrättas med klass 2—11 måndagen den 2 september kl. 10 f. m. Måndagen den 16 hava de, som blivit anmälda till skolans första klass, att infinna sig kl. 12. Inträdesprövning till småskoleseminariet börjar onsdagen den 4 september kl. 10 f. m.; upprop med detta seminariums elever äger rum fredagen den 6 september kl. 10 f. m.

Muntliga och skriftliga anmälningar av inträdessökande mottagas av undertecknad, som träffas den 4, 5 och 6 juni samt fr. o. m. måndagen den 19 augusti kl. 12—1 i skolan, Birger Jarlsgatan 35. Skriftliga förfrågningar och anmälningar till såväl seminariet som skolan mottagas under ferierna av undertecknad, adress Lidingö villastad.

Stockholm i maj 1912.

Alma Detthow.

Telefon: i skolan 155 32, i hemmet Lidingö 315.

Mottagningstid under pågående läsår: månd., onsd., fredag kl. 12—1.

